

Έλειπε η ατμοσφαιρική ταυτότητα

Η ΠΕΡΙΟΧΗ Αστούριας (Asturias- El Paradiso Natural, σύμφωνα με το διαδεδομένο τουριστικό σλόγκαν) είναι η γενέτειρα του Αλεχάντρο Κασόνα. Είναι στο βορρά της Ισπανίας, καμία σχέση με οποιαδήποτε άλλη μεριά αυτής της ποικίλης χώρας. Εκεί υπάρχουν δασώδη βουνά με ελάφια και αρκούδες, παγωμένες πηγές, ομίχλη και καθαρότατος ουρανός εναλλάξ, και ρομαντικοί άνθρωποι με ισχυρή ροπή προς τη μεταφυσική. Έχει νεράιδες με λεπτομερή καταμερισμό ιδιοτήτων. Έχει θρύλους στους οποίους οι πεθαμένοι επικοινωνούν χωρίς εμπόδια με τους ζωντανούς. Εκεί, στο χωριό Cangas del Narcea, όπου με έφεραν οι δρόμοι των σχολικών ανταλλαγών, στην αίθουσα του τοπικού λυκείου είδα έργο του Κασόνα, «La dama del alba». Γνώριζα ότι κάποια από τα πρόσωπα του έργου είναι πεθαμένα, αλλά δεν μπορούσα με τίποτα να καταλάβω ποια. Όλοι συμπεριφέρονταν με τον ίδιο τρόπο, λίγη θλίψη, ποιητικότητα στην εκφορά του λόγου, μια νεφελώδης ατμόσφαιρα. Όταν ρώτησα τον σκηνοθέτη αν έτσι πρέπει, απάντησε ότι έτσι πρέπει ακριβώς. Ότι έτσι είναι ο Κασόνα και έτσι πρέπει να παίζεται, όπως είναι η ζωή στο Αστούριας, λίγη θλίψη, πολλή ποίηση, ο θάνατος και η ζωή πλάι πλάι.

Σχολική παράσταση στο χωριό εκεί, παραγωγή ΘΟΚ εδώς, αλλά και στις δύο παραγωγές υπήρχε ένα κοινό γνώρισμα, ήταν δύσκολο να ξεχωρίσει κανείς τους ζωντανούς από τους πεθαμένους. Ο συμβολιστής ποιητής Κασόνα δεν πιστεύει απλώς στη μεταθανάτια ζωή, στην ύπαρξη της ψυχής, αλλά δεν αναγνωρίζει τη συννοριακή γραμμή μεταξύ της ζωής και του θανάτου. Μόνο που για να υιοθετήσουμε (ως θεατές, έστω όσο βλέπουμε την παράσταση, ξεχνώντας τις δικές μας υπαρξιακές αντιλήψεις) την εκδοχή του κόσμου του Κασόνα, αυτού του υπαρξιακά αδιαίρετου κόσμου, πρέπει ο εκάστοτε σκηνοθέτης να είναι ξεκάθαρος στο θέμα της «μετακίνησης», αν δηλαδή οι ζωντανοί μετακινούνται προς τη σκιά για να συναντήσουν τους πεθαμένους ή οι πεθαμένοι έρχονται στο φως. Πιστεύω πως δεν αντιφάσκω. Η «συνύπαρξη» των τριών πεθαμένων προσώπων με τους επτά ζωντανούς στην παράσταση «...Με τη σιωπή» χρειάζεται σκηνική λύση και η λύση αυτή έγκειται στην ατμόσφαιρα που θα δημιουργηθεί στη σκηνή.

Στην παράσταση του Ανδρέα Τσουρή το κείμενο εμπλουτίζεται με τα ποιήματα του Κασόνα, πολλά απ' αυτά είναι μελοποιημένα (Νεοκλής Νεοφυτίδης). Τα εμβόλιμα ποιητικά κείμενα και τα τραγούδια εκτελούνται από τους ηθοποιούς που παίζουν τα πρόσωπα που έχουν πεθάνει (στους ρόλους του

παππού, της μητέρας και της Αλίκης ο Μιχάλης Μουστάκας, η Ερμίνια Κυριαζή και η Νιόβη Χαραλάμπους), αλλά και από τον γιατρό (Ανδρέας Τσουρή). Ναι, η ποιητικότητα είναι το ζητούμενο στο θέατρο του Αλεχάντρο Κασόνα, όμως το συγκεκριμένο μέσο φαντάζει τεχνητό, ενώ η απελευθέρωση της ποιητικότητας που εμπεριέχει ο λόγος και η παράξενη υπόθεση του έργου δεν πετυχαίνεται.

Αισθανόμουν ότι η παραγωγή βρίσκεται κάπως στη μέση του δρόμου προς την τελειοποίηση. Τα πράγματα ήταν εκεί, οι σχέσεις στημένες, οι συγκρούσεις μεταξύ των προσώπων έντονες. Δεν

έξω αν ακούγεται υπερβολικά αόριστο, αλλά έλειπε η ατμοσφαιρική ταυτότητα της παράστασης, αυτό που συγκρατείς όταν έχεις απομακρυνθεί από την παράσταση στον χρόνο. Ίσως επειδή οι μορφές είχαν πιο χονδρό περίγραμμα απ' ό,τι έπρεπε, ίσως επειδή η τραγικότητα των περιστάσεων της ζωής της Ελισσέας (Έλενα Παπαδοπούλου) και του Έρον (Μάριος Γέρου) δεν πρόσθεσε χρώμα στις ονειροπολήσεις των δύο. Ίσως ακόμα επειδή ο σκηνοθέτης Τσουρή φορτισμένος με πολλές ευθύνες δεν πρόλαβε να σκηνοθετήσει τον Τσουρή ηθοποιό. Η παράσταση δεν έχει υποκριτικά ολισθήματα. Όμως οι ρόλοι είναι στημένοι χωριστά ο ένας από τον

άλλο, λείπει η τελική επεξεργασία, η αισθητική ενοποίηση των στοιχείων.

Η εικαστική πλευρά της παραγωγής (Γιώργος Χιώτης) είναι ενδιαφέρουσα. Το δένδρο των οραμάτων της Ελισσέας και η βάρκα του Έρον συνδυάζουν ονειρικότητα και λιτότητα, τα χρώματα και οι λεπτομέρειες κοστούμιών διευκρινίζουν τις μορφές και συντηρούν τις αντιθέσεις.

Φαίνεται πως οι εξαντλητικοί ρυθμοί με τους οποίους εργάζεται ο ΘΟΚ (τρεις πολυπρόσωπες, δύσκολες παραγωγές στην κάθε σκηνή) δεν δίνουν αρκετό δημιουργικό χρόνο στους δημιουργούς για την ολοκλήρωση των διαδρομών τους προς τον στόχο.

«... Με τη σιωπή» του Αλεχάντρο Κασόνα από τον ΘΟΚ. Μετάφραση/Διασκευή: Νίκος Καραγεώργας. Σκηνοθεσία: Ανδρέας Τσουρή. Σκηνικά-Κοστούμια: Γιώργος Χιώτης. Μουσική: Νεοκλής Νεοφυτίδης. Σχεδιασμός φωτισμών: Γιώργος Κουκουμάς, Σταύρος Τάρταρης. Παίζουν: Έλενα Παπαδοπούλου, Ανδρέας Βασιλείου, Έλενα Ευσταθίου, Μιχάλης Μουστάκας, Μάριος Γέρου, Ερμίνια Κυριαζή, Μάρα Κωνσταντίνου, Νιόβη Χαραλάμπους, Ανδρέας Τσέλεπος, Ανδρέας Τσουρή.

Θέατρο ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ

**Οι εξαντλητικοί
ρυθμοί με τους
οποίους εργάζεται
ο ΘΟΚ δεν δίνουν
αρκετό δημιουργικό
χρόνο στους δημι-
ουργούς για την
ολοκλήρωση των
διαδρομών τους
προς τον στόχο**